

อิทธิพลของการบริหารคุณภาพ

โดยรวมที่มีต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารและ
ความสำเร็จขององค์กร: หลักฐานเชิงประจักษ์จาก
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2

The influence of Total Quality Management on
management accounting effectiveness and
organizational success: empirical evidence from
companies listed on the Stock Exchange of Thailand

รับบทความ 24 สิงหาคม 2568
แก้ไขบทความ 8 ธันวาคม 2568
ตอบรับบทความ 18 ธันวาคม 2568

ขจิต ณ กาฬสินธุ์¹

Khajit Na Kalasindhu

จิตอุษา ขันทอง^{2*}

Jitusa Khanthong

ชินกร ชัยดา³

Chinnakon Chaayada

พิมพ์นารา รามางกูร⁴

Pimnara Ramangkul

- 1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนครพนม
เลขที่ 103 หมู่ 3 ถนนชยางกูร ต.ขามเฒ่า อ.เมือง จ.นครพนม 48000

Assistant Professor Dr., Faculty of Management Sciences and Information Technology,
Nakhon Phanom University,

103, Moo 3, Kham Thao, Mueang Nakhon Phanom, Nakhon Phanom 48110 Thailand

- 2* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

Assistant Professor, Faculty of Business Administration for Society, Srinakharinwirot University

114 Soi Sukhumvit23, Khlong Toei Nuea, Watthana, Bangkok 10110 Thailand

- 3 นักวิจัย

ที่อยู่ 31 ซอยธานีสุพสันต์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

Researcher

31 Thanisopsun Alley, Nai Mueang, Mueang Nakhon Phanom, Nakhon Phanom, 48000 Thailand

- 4 อาจารย์, วิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

เลขที่ 103 หมู่ 3 ถนนชยางกูร ต.ขามเฒ่า อ.เมือง จ.นครพนม 48000

Lecturer, That Phanom Technology College, Nakhon Phanom University

103, Moo 3, Kham Thao, Mueang Nakhon Phanom, Nakhon Phanom 48110 Thailand

*Corresponding author. e-mail: iitusa@e.swu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารคุณภาพโดยรวมกับประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารและความสำเร็จขององค์กรโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการทดสอบชี้ให้เห็นว่าการบริหารคุณภาพโดยรวมมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารและความสำเร็จขององค์กร เช่นเดียวกับที่ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรเช่นกัน จากการศึกษาพบว่าการบริหารคุณภาพโดยรวมส่งผลให้ระบบบัญชีบริหารสามารถวิเคราะห์ต้นทุนและประเมินผลได้อย่างแม่นยำ ตอบสนองการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและส่งเสริมการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญเชิงทฤษฎีในการขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่เชื่อมโยงกับระบบบัญชีบริหารอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ผู้บริหารยังสามารถนำหลักการของการบริหารคุณภาพโดยรวมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจและการควบคุมต้นทุน นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนในระยะยาว

คำสำคัญ : การบริหารคุณภาพโดยรวม ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร ความสำเร็จขององค์กร

Abstract

This study aims to examine the relationship between Total Quality Management (TQM), management accounting effectiveness, and organizational success using multiple regression analysis. The results indicate that TQM has a significant positive influence on both management accounting effectiveness and organizational success. The findings further show that TQM enhances the ability of management accounting systems to analyze costs and evaluate performance accurately. This, in turn supports managerial strategic decision-making and promotes strategy formulation that aligns with organizational goals. The study contributes theoretically by expanding knowledge on the concrete role of TQM in strengthening management accounting systems. It also offers practical guidance for managers seeking to apply TQM principles to enhance decision-making efficiency and cost control. In addition, the findings underscore the potential of TQM to enhance organizational competitiveness and support sustainable long-term organizational development.

Keywords: Total Quality Management, management accounting efficiency, organizational success

บทนำ

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ องค์กรต่าง ๆ ต้องเผชิญกับความท้าทายจากการแข่งขันที่รุนแรง ความผันผวนของตลาด ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่ง รวมถึงแรงกดดันจากคู่แข่งทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้องค์กรสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างยั่งยืนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์กับลูกค้า การเข้าใจความต้องการเชิงลึก และการส่งมอบคุณค่าที่เหนือความคาดหวังของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน การสร้างความร่วมมือกับซัพพลายเออร์ที่มีประสิทธิภาพก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพ ต้นทุน และการส่งมอบสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ พนักงานในองค์กรยังถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมของพนักงานในกระบวนการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพขององค์กรจึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว

การบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) เป็นแนวทางการจัดการที่เน้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในทุกกระบวนการขององค์กร โดยครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมของพนักงาน การมุ่งเน้นลูกค้า การจัดการซัพพลายเออร์ และการปรับปรุงกระบวนการอย่างเป็นระบบ การบริหารคุณภาพโดยรวมไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อระบบการบริหารจัดการภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบัญชีบริหาร ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจของผู้บริหาร (Hertati, 2015; Ishanka & Gooneratne, 2018) การนำการบริหารคุณภาพโดยรวมมาใช้ในองค์กรจะช่วยส่งเสริมให้ระบบบัญชีบริหารมีการพัฒนาในด้านความแม่นยำ การวิเคราะห์คุณค่า และการเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้สามารถวัดประสิทธิภาพในมิติต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน และนำไปสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Ghassan et al., 2019)

การบัญชีบริหารในปัจจุบันมิใช่เพียงการจัดทำรายงานต้นทุนหรือควบคุมงบประมาณเท่านั้น แต่ได้พัฒนาไปสู่การเป็นระบบสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์กร โดยการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ต้นทุน การวัดผลการดำเนินงาน และการประเมินทางเลือกเชิงกลยุทธ์ต่าง ๆ ซึ่งช่วยเพิ่มความโปร่งใสในการบริหารและลดความเสี่ยงในการตัดสินใจ (Le et al., 2020) การบัญชีบริหารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรผ่านการประเมินตัวชี้วัดสำคัญ การประเมินต้นทุนคุณภาพ และการใช้เครื่องมือทางการบัญชี เช่น การประเมินผลแบบดุลยภาพ และระบบต้นทุนตามฐานกิจกรรม ซึ่งเป็นการผสมผสานการจัดการเชิงคุณภาพเข้ากับข้อมูลทางบัญชี ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถกำหนดกลยุทธ์และทรัพยากรอย่างสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว (Lay & Juroh, 2017)

สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งต้องดำเนินธุรกิจท่ามกลางการกำกับดูแลที่เข้มงวด ความโปร่งใสในการดำเนินงาน และความคาดหวังของผู้ถือหุ้น การนำระบบการบริหารคุณภาพโดยรวมมาใช้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง การบริหารคุณภาพโดยรวมไม่เพียงช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรในด้านการบริหารจัดการที่มีคุณภาพเท่านั้น แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบัญชีบริหาร โดยช่วยให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้อง แม่นยำ และสะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานจริงมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการวางแผนกลยุทธ์ การควบคุมงบประมาณ และการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการศึกษาผลของการบริหารคุณภาพโดยรวมต่อ

ประสิทธิภาพการผลิตหรือผลการดำเนินงานเชิงการตลาด ขณะที่การเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดการบริหารคุณภาพโดยรวมกับประสิทธิภาพของระบบบัญชีบริหารในบริบทของบริษัทจดทะเบียนไทยยังมีการศึกษาอย่างจำกัด การผนวกรวมระหว่าง การบริหารคุณภาพโดยรวมและการบัญชีบริหารจะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จในระยะยาว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทดสอบอิทธิพลของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่มีต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร
2. เพื่อทดสอบอิทธิพลของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร
3. เพื่อทดสอบอิทธิพลของประสิทธิภาพการบัญชีบริหารที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM)

การบริหารคุณภาพโดยรวม หมายถึง แนวคิดการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในทุกกระบวนการขององค์กร โดยมีเป้าหมายหลักคือความพึงพอใจของลูกค้าและการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน การบริหารคุณภาพโดยรวมจึงไม่ได้เน้นเฉพาะกระบวนการผลิตเท่านั้น แต่ครอบคลุมทุกส่วนขององค์กร ทั้งการบริหาร การบัญชี การจัดซื้อ การตลาด และทรัพยากรบุคคล โดยการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกระดับเป็นหัวใจสำคัญของระบบ แนวคิดของการบริหารคุณภาพโดยรวมประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การมุ่งเน้นลูกค้า (Customer focus) การมีส่วนร่วมของพนักงาน (Employee involvement) ภาวะผู้นำ (Leadership) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) การตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล (Fact-based decision making) และความสัมพันธ์กับซัพพลายเออร์ (Supplier relationship) เห็นได้ว่าการบริหารคุณภาพโดยรวมเน้นการวางระบบที่ทำให้ทุกหน่วยงานสามารถร่วมกันขับเคลื่อนคุณภาพ ลดข้อผิดพลาด และเพิ่มประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน (Saragih et al., 2020; Aichouni et al., 2023; Husain, 2022)

ในยุคที่การแข่งขันทางธุรกิจสูงขึ้น และลูกค้ามีความคาดหวังที่เพิ่มมากขึ้น การบริหารคุณภาพโดยรวมจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขันและความยั่งยืนขององค์กร โดยเฉพาะองค์กรที่ต้องการขยายตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ การนำแนวคิดการบริหารคุณภาพโดยรวมมาใช้ไม่เพียงช่วยเพิ่มคุณภาพสินค้าและบริการเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในคุณภาพ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำการบริหารคุณภาพโดยรวมมาใช้สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรทั้งในด้านต้นทุน เวลา และคุณภาพของสินค้าและบริการ องค์กรที่ใช้การบริหารคุณภาพโดยรวมอย่างจริงจังจะสามารถลดข้อเสีย ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิผลในการทำงาน และลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นได้อย่างมีนัยสำคัญ (Kumar & Gupta, 2021) นอกจากนี้ยังช่วยให้องค์กรสามารถแข่งขันได้สูงขึ้นในตลาด ทั้งในด้านราคาและคุณภาพ อันเป็นผลจากการควบคุมคุณภาพอย่างเป็นระบบ การบริหารคุณภาพโดยรวมมีประโยชน์อย่างมากต่อพนักงาน โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าขององค์กร และช่วยให้พนักงานพัฒนาทักษะการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ในด้านการบริหาร การบริหารคุณภาพโดยรวมมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ควบคุม และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากมีข้อมูลจากการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพที่เป็นระบบและชัดเจน

การวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดเรื่องการบริหารคุณภาพโดยรวมของ Husain (2022) เนื่องจากเป็นกรอบแนวคิดที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบทขององค์กรธุรกิจในยุคปัจจุบัน และครอบคลุมมิติสำคัญของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่สามารถอธิบายอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของระบบบัญชีบริหารได้อย่างรอบด้าน ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมุ่งเน้นลูกค้า (Customer focus) คือ การให้ความสำคัญกับความต้องการ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของลูกค้าเป็นศูนย์กลางของการดำเนินงานทุกระดับในองค์กร โดยมีเป้าหมายในการสร้างคุณค่าและรักษาความสัมพันธ์ระยะยาวกับลูกค้า 2) การมีส่วนร่วมของพนักงาน (Employee involvement) คือ การส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา และปรับปรุงกระบวนการ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของในผลลัพธ์ขององค์กร 3) การบริหารด้วยภาวะผู้นำ (Leadership management) คือ การบริหารจัดการและควบคุมองค์กรโดยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจน สร้างแรงบันดาลใจ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในเป้าหมายและทิศทางขององค์กร 4) การจัดการกระบวนการ (Process management) คือ การออกแบบ ควบคุม และปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการต่าง ๆ ในองค์กร 5) การจัดการซัพพลายเออร์ (Supplier management) คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและยั่งยืนกับผู้จัดหาเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบและบริการซึ่งส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมของผลิตภัณฑ์และกระบวนการ และ 6) การฝึกอบรมและการศึกษา (Training and education) คือ การพัฒนาศักยภาพของพนักงานผ่านการฝึกอบรม การเรียนรู้ และการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรและความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารคุณภาพโดยรวม ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร และความสำเร็จขององค์กร

เนื่องจากการบริหารคุณภาพโดยรวมเป็นระบบการจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วนขององค์กร ในขณะที่การบัญชีบริหารเน้นการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ โดยอาศัยข้อมูลทางการเงินและไม่ใช้การเงิน การผสมผสานแนวคิดการบริหารคุณภาพโดยรวมและการบัญชีบริหารซึ่งเป็นสองแนวคิดที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรในยุคการแข่งขันสูงเข้าด้วยกันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจและการปรับปรุงกระบวนการภายในองค์กรอย่างยั่งยืน (Hertati, 2015; Ishanka & Gooneratne, 2018) การบริหารคุณภาพโดยรวมส่งผลโดยตรงต่อบทบาทของการบัญชีบริหาร โดยทำให้ระบบการรายงานและวิเคราะห์ต้นทุนต้องมีความแม่นยำมากขึ้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดคุณค่า การประเมินต้นทุนคุณภาพ และการนำระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมาใช้เพื่อให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงของกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ ด้วยเหตุนี้การบัญชีบริหารจึงต้องปรับเครื่องมือและมุมมองให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการบริหารคุณภาพโดยรวม (Kumar & Gupta, 2021)

การบริหารคุณภาพโดยรวมช่วยให้การบัญชีบริหารสามารถขยายขอบเขตจากการควบคุมต้นทุนแบบเดิมไปสู่การวิเคราะห์มูลค่า เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กร ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้จากข้อผิดพลาด และพัฒนาระบบรายงานที่เน้นคุณภาพ ทำให้การบัญชีบริหารมีความแม่นยำ โปร่งใส และ

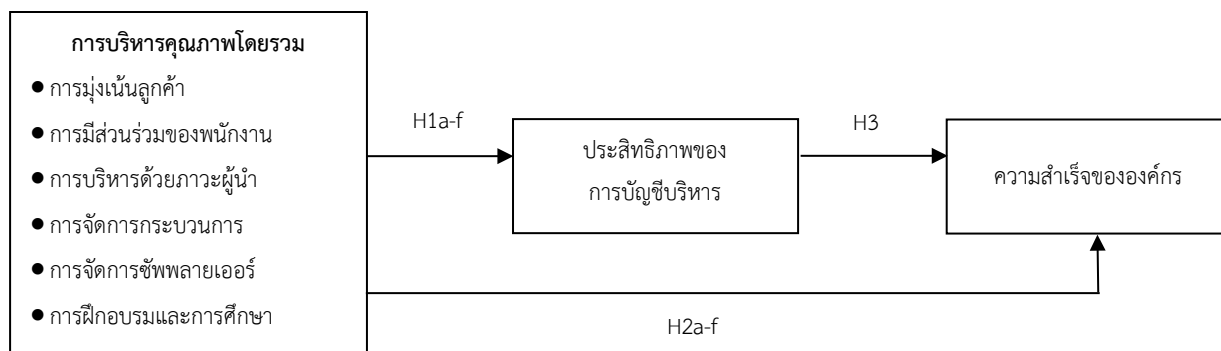
ตอบสนองเชิงกลยุทธ์มากยิ่งขึ้น (Mehralian et al., 2017; Albuhihi & Abdallah, 2018; Ahmad et al., 2022) การบูรณาการระหว่างการบริหารคุณภาพโดยรวมและการบัญชีบริหารนำไปสู่การพัฒนางานที่ยั่งยืนในเชิงคุณภาพและต้นทุน โดยการบริหารคุณภาพโดยรวมทำหน้าที่เป็นแนวคิดหลักในการปรับปรุงกระบวนการและการดำเนินงาน ส่วนการบัญชีบริหารทำหน้าที่เป็นเครื่องมือวิเคราะห์และวัดผลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการทำงานร่วมกันระหว่างสองระบบนี้จึงเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จขององค์กรในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้การบัญชีบริหารยังช่วยในการประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตามและปรับปรุงกระบวนการให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือทางบัญชีบริหารยังช่วยสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพยากรและการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม ส่งผลต่อการบรรลุความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน (Lay & Juroh, 2017; Alahakoon et al., 2022)

3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การบริหารคุณภาพโดยรวม a) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า b) ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน c) ด้านการบริหารด้วยภาวะผู้นำ d) ด้านการจัดการกระบวนการ e) ด้านการจัดการซัพพลายเออร์ และ f) ด้านการฝึกอบรมและการศึกษา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร

สมมติฐานที่ 2 การบริหารคุณภาพโดยรวม a) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า b) ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน c) ด้านการบริหารด้วยภาวะผู้นำ d) ด้านการจัดการกระบวนการ e) ด้านการจัดการซัพพลายเออร์ และ f) ด้านการฝึกอบรมและการศึกษา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร

สมมติฐานที่ 3 ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 922 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2568) การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมดเนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนค่อนข้างน้อย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2568 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2568 และกลุ่มตัวอย่างที่สมบูรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 244 บริษัท คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 26.46 ซึ่งเป็นอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่ยอมรับได้ (Aaker et al., 2019)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้พัฒนาขึ้นมาจากกรอบแนวคิดการวิจัยและการทบทวนวรรณกรรม รวมทั้งผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบบสอบถามดังกล่าวประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพโดยรวม จำนวน 24 ข้อ ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร จำนวน 5 ข้อ และส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กร จำนวน 6 ข้อ โดยที่ ส่วนที่ 3 ถึงส่วนที่ 5 นั้น แบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจาก ระดับ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด ไปจนถึงระดับ 5 เห็นด้วยมากที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยนี้ใช้การทดสอบค่า Factor loadings ในการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม เพื่อยืนยันว่าข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดตัวแปรเชิงแฝงได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทางทฤษฎีที่กำหนดไว้ ผลการทดสอบพบว่า ค่า Factor loadings ของตัวแปรทั้งหมดมีค่าระหว่าง 0.622 – 0.939 (ดังตารางที่ 1) ซึ่ง Nunnally & Bernstein (1994) เสนอแนะว่าเกณฑ์การพิจารณาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่เกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้

การวิจัยนี้ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เพื่อประเมินความสม่ำเสมอภายในของข้อคำถามในแต่ละตัวแปรว่ามีความสอดคล้องกันในการวัดแนวคิดเดียวกันหรือไม่ ผลการทดสอบพบว่า มีค่าระหว่าง 0.795 – 0.904 (ดังตารางที่ 1) ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 ที่เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Nunnally & Bernstein, 1994) ถือว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้

ตารางที่ 1 สถิติเชิงพรรณนาและผลการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตัวแปร	Mean	s.d.	Factor Loadings	Cronbach's Alpha
การมุ่งเน้นลูกค้า (CF)	3.628	0.703	0.741 – 0.833	0.806
การมีส่วนร่วมของพนักงาน (EI)	3.578	0.735	0.757 – 0.827	0.806
การบริหารด้วยภาวะผู้นำ (LM)	3.638	0.680	0.622 – 0.867	0.812
การจัดการกระบวนการ (PM)	3.679	0.702	0.618 – 0.909	0.795
การจัดการซัพพลายเออร์ (SM)	3.689	0.708	0.781 – 0.939	0.900
การฝึกอบรมและการศึกษา (TE)	3.747	0.683	0.783 – 0.853	0.839
ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร (MA)	3.715	0.613	0.651 – 0.879	0.820
ความสำเร็จขององค์กร (OS)	3.504	0.750	0.798 – 0.849	0.904

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ทดสอบอิทธิพลของการบริหารคุณภาพโดยรวม ซึ่งประกอบด้วย 6 มิติ ได้แก่ การมุ่งเน้นลูกค้า การมีส่วนร่วมของพนักงาน การบริหารด้วยภาวะผู้นำ การจัดการกระบวนการ การจัดการซัพพลายเออร์ และการฝึกอบรมและการศึกษา โดยกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ ขณะเดียวกันได้กำหนดให้ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารและความสำเร็จขององค์กรเป็นตัวแปรตาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณในการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.177 – 0.651 และยังได้ทำการทดสอบสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระพบว่า ตัวแปรอิสระมีสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.194 – 0.723 ซึ่งไม่เกิน 0.80 แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Hair et al., 2013) นอกจากนี้ ได้ใช้การทดสอบเพื่อหาค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Hair et al., 2013)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ตัวแปร	OS	CF	EI	LM	PM	SM	TE	VIF
MA	0.486***	0.640***	0.598***	0.617***	0.565***	0.468***	0.383***	
OS		0.651***	0.644***	0.650***	0.386***	0.368***	0.177***	
CF			0.723***	0.676***	0.525***	0.347***	0.213***	2.615
EI				0.629***	0.441***	0.327***	0.219***	2.211
LM					0.473***	0.324***	0.321***	2.081
PM						0.259***	0.267***	1.609
SM							0.194***	1.137
TE								1.146

*** $p < 0.01$

ตารางที่ 3 แสดงผลลัพธ์จากการทดสอบผลกระทบของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่มีต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารคุณภาพโดยรวม ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ($\beta = 0.148, p < 0.05$) ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน ($\beta = 0.166, p < 0.05$) ด้านการบริหารด้วยภาวะผู้นำ ($\beta = 0.190, p < 0.01$) ด้านการจัดการกระบวนการ ($\beta = 0.280, p < 0.01$) ด้านการจัดการซัพพลายเออร์ ($\beta = 0.126, p < 0.05$) และด้านการฝึกอบรมและการศึกษา ($\beta = 0.150, p < 0.01$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 1a – 1f

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่มีต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	-0.044	0.047		-0.939	0.349
การมุ่งเน้นลูกค้า (CF)	0.148	0.073	0.155	2.030	0.044**
การมีส่วนร่วมของพนักงาน (EI)	0.166	0.068	0.171	2.439	0.016**
การบริหารด้วยภาวะผู้นำ (LM)	0.190	0.066	0.195	2.869	0.005***
การจัดการกระบวนการ (PM)	0.280	0.061	0.276	4.612	0.000***
การจัดการซัพพลายเออร์ (SM)	0.126	0.049	0.129	2.573	0.011**
การฝึกอบรมและการศึกษา (TE)	0.150	0.050	0.152	3.003	0.003***
R = 0.776, R ² = 0.602, Adjusted R ² 0.588, F = 45.085					

** p < 0.50, *** p < 0.01

ตารางที่ 4 แสดงผลลัพธ์จากการทดสอบผลกระทบของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารคุณภาพโดยรวม ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ($\beta = 0.274$, $p < 0.01$) ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน ($\beta = 0.213$, $p < 0.01$) และด้านการบริหารด้วยภาวะผู้นำ ($\beta = 0.334$, $p < 0.01$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2a – 2c และผลการวิจัยพบว่า การบริหารคุณภาพโดยรวม ด้านการจัดการกระบวนการ ($\beta = -0.071$, $p = 0.290$) ด้านการจัดการซัพพลายเออร์ ($\beta = 0.106$, $p = 0.052$) และด้านการฝึกอบรมและการศึกษา ($\beta = -0.042$, $p = 0.452$) ไม่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2d – 2f

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการบริหารคุณภาพโดยรวมที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.023	0.051		0.439	0.661
การมุ่งเน้นลูกค้า (CF)	0.274	0.081	0.282	3.394	0.001***
การมีส่วนร่วมของพนักงาน (EI)	0.213	0.075	0.216	2.822	0.005***
การบริหารด้วยภาวะผู้นำ (LM)	0.334	0.073	0.339	4.562	0.000***
การจัดการกระบวนการ (PM)	-0.071	0.067	-0.069	-1.060	0.290
การจัดการซัพพลายเออร์ (SM)	0.106	0.054	0.108	1.959	0.052
การฝึกอบรมและการศึกษา (TE)	-0.042	0.055	-0.042	-0.754	0.452
R = 0.725, R ² = 0.526, Adjusted R ² 0.510, F = 33.068					

*** p < 0.01

ตารางที่ 5 แสดงผลลัพธ์จากการทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.486$, $p < 0.01$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการวิเคราะห์ผลกระทบของประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	0.000	0.056		0.000	1.000
ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร (MA)	0.486	0.056	0.486	8.642	0.000***

R = 0.486, R² = 0.236, Adjusted R² 0.233, F = 74.689

*** p < 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารคุณภาพโดยรวมกับประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารและความสำเร็จขององค์กร จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การบริหารคุณภาพโดยรวมถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การมุ่งเน้นลูกค้า การมีส่วนร่วมของพนักงาน การบริหารด้วยภาวะผู้นำ การจัดการกระบวนการ การจัดการซัพพลายเออร์ และการฝึกอบรมและการศึกษา ในขณะที่ประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร และความสำเร็จขององค์กร ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรตาม นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบอิทธิพลของประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารและความสำเร็จขององค์กร

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าการบริหารคุณภาพโดยรวมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน ด้านการบริหารด้วยภาวะผู้นำ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการจัดการซัพพลายเออร์ และด้านการฝึกอบรมและการศึกษา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kumar & Gupta (2021) ที่พบว่า การประยุกต์ใช้การบริหารคุณภาพโดยรวมมีประโยชน์ต่อการบริหารต้นทุนอย่างชัดเจน โดยส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลงผ่านกิจกรรมไคเซ็น การลดระยะเวลาในกระบวนการผลิต การลดการใช้พลังงาน และการลดต้นทุนแปรรูปลง ทั้งยังสร้างผลประโยชน์ทั้งด้าน การลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ การสร้างจิตสำนึกคุณภาพ และขวัญกำลังใจที่ดีของพนักงาน เช่นเดียวกับ Ngambi & Nkemkiafu (2015) ที่พบว่า การบริหารคุณภาพโดยรวมด้านการควบคุม และการประเมินคุณภาพ และด้านการมุ่งเน้นของผู้นำ มีผลกระทบเชิงบวกต่อการบริหารต้นทุนขององค์กร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Alahakoon et al. (2022) ที่พบว่า การนำการบริหารคุณภาพโดยรวมมาใช้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบัญชีบริหารอย่างชัดเจน โดยส่งผลให้สามารถระบุและลดต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและความสูญเสียได้ ขยายการวัดผลจากตัวชี้วัดทางการเงินสู่ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น การมีส่วนร่วมของพนักงานและความเป็นเลิศในการดำเนินงาน และพัฒนาระบบติดตามและรายงานผลที่เป็นระบบ ส่งเสริมการตัดสินใจและการปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าการบริหารคุณภาพโดยรวม ไม่ว่าจะเป็นด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน และด้านการบริหารด้วยภาวะผู้นำ ล้วนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wassan et al. (2002) ซึ่งพบว่า การบริหารคุณภาพโดยรวมเป็นแนวทางสำคัญที่ส่งผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์กรในอุตสาหกรรมการผลิต โดยช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Afzal et al. (2022) พบว่า การบริหารคุณภาพโดยรวม ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน การมุ่งเน้นกระบวนการปฏิบัติงาน และความมุ่งมั่นของผู้บริหาร มีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์กร โดย Ngambi & Nkemkiefu (2015) พบว่า การบริหารคุณภาพโดยรวมด้านการฝึกอบรมและการสร้างพลังให้กับพนักงานมีผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การบริหารคุณภาพโดยรวม ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการจัดการซัพพลายเออร์ และด้านการฝึกอบรมและการศึกษา ไม่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร ผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การบริหารคุณภาพโดยรวมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลการดำเนินงานขององค์กรโดยส่งผ่านตัวแปรส่งผ่านคือประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร Tajouri & Lakhel (2024) พบว่า การบริหารคุณภาพโดยรวมมีผลเชิงบวกทางตรงต่อผลการดำเนินงานขององค์กรและนวัตกรรม อีกทั้งยังพบว่าการบริหารคุณภาพโดยรวมมีผลกระทบทางอ้อมโดยผ่านตัวแปรส่งผ่านคือการเรียนรู้ขององค์กร

นอกจากนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตที่พบว่าการบัญชีบริหารมีบทบาทสำคัญในการประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตามตรวจสอบ และปรับปรุงกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน (Lay & Juroh, 2017; Alahakoon et al., 2022)

สรุป

การวิจัยนี้ช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารคุณภาพโดยรวมกับการบัญชีบริหารและความสำเร็จขององค์กร โดยนำเสนอโมเดลที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของการบริหารคุณภาพโดยรวมทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านประสิทธิภาพของการบัญชีบริหาร อีกทั้งยังขยายขอบเขตของแนวคิดการบริหารคุณภาพโดยรวมด้วยการพิจารณาองค์ประกอบเฉพาะ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน ด้านการบริหารด้วยภาวะผู้นำ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการจัดการซัพพลายเออร์ และด้านการฝึกอบรมและการศึกษา และทดสอบอิทธิพลของแต่ละด้านต่อผลลัพธ์องค์กรอย่างมีระบบ นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังช่วยยืนยันแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของระบบบัญชีบริหารยุคใหม่ที่ไม่ใช่เพียงแต่การควบคุมต้นทุน แต่ยังรวมถึงการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และการวัดผลการดำเนินงานในหลายมิติ

ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารในการพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ ผ่านการประยุกต์ใช้การบริหารคุณภาพโดยรวมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบัญชีบริหาร ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจด้านกลยุทธ์ได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น โดยอาศัยข้อมูลจากระบบบัญชีบริหารที่มีความแม่นยำ โปร่งใส และวิเคราะห์ได้หลากหลายมิติ นอกจากนี้ ผลการวิจัยช่วยสนับสนุนการออกแบบการประเมินและติดตามผลการ

ดำเนินงานภายในองค์กร ให้ครอบคลุมทั้งด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน เช่น การมีส่วนร่วมของพนักงาน และการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต ดังนี้

1. งานวิจัยนี้มุ่งเน้นในบริบทของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจนและระบบบัญชีที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมธุรกิจนอกอุตสาหกรรมอื่น เช่น SMEs ธุรกิจบริการ หรือองค์กรภาครัฐ เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของการบริหารคุณภาพโดยรวมต่อการบัญชีบริหารและผลการดำเนินงานในบริบทที่แตกต่างกัน
2. แม้ว่าการวิจัยนี้จะตรวจสอบบทบาทของการบัญชีบริหารในฐานะตัวแปรส่งผ่านแล้ว แต่ยังมีโอกาสในการศึกษาตัวแปรแทรกซ้อนอื่น เช่น วัฒนธรรมองค์กร การเรียนรู้ขององค์กร หรือระดับความพร้อมทางเทคโนโลยี ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารคุณภาพโดยรวมกับผลการดำเนินงาน
3. เพื่อให้เข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการปรับใช้การบริหารคุณภาพโดยรวมและการเปลี่ยนแปลงระบบบัญชีบริหาร ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารระดับสูง หรือการสังเกตการณ์ในภาคสนาม ซึ่งจะช่วยให้เห็นบริบทจริงของการจัดการคุณภาพในแต่ละองค์กรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
4. การวัดประสิทธิภาพของการบัญชีบริหารและความสำเร็จขององค์กรยังสามารถพัฒนาได้เพิ่มเติม โดยเฉพาะในด้านดัชนีชี้วัดที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ความพึงพอใจของพนักงาน และความยั่งยืน เพื่อสะท้อนมิติการดำเนินงานขององค์กรอย่างรอบด้าน
5. งานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามที่สะท้อนการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งอาจแตกต่างจากผลการดำเนินงานจริงขององค์กรในเชิงวัตถุประสงค์ งานวิจัยในอนาคตจึงควรนำข้อมูลทุติยภูมิ เช่น ตัวชี้วัดทางการเงินจากรายงานประจำปี หรือข้อมูลด้านความยั่งยืน มาผสมผสานกับข้อมูลแบบสอบถาม เพื่อเพิ่มความเที่ยงตรงในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
6. งานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณซึ่งเหมาะสมกับการทดสอบสมมติฐานเชิงสาเหตุ แต่ยังไม่สามารถตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ซับซ้อนระหว่างมิติต่าง ๆ ของการบริหารคุณภาพโดยรวมได้อย่างครบถ้วน ดังนั้น งานวิจัยในอนาคตควรใช้แบบจำลองสมการโครงสร้างเพื่อทดสอบทั้งความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างและคุณภาพของโมเดลพร้อมกัน

เอกสารอ้างอิง

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2568, 1 เมษายน). รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. SET. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2568, จาก <https://www.set.or.th/th/market/information/securities-list/main>
- Aaker, D. A., Kumar, V., Leone, R. P. and Day, G. S. (2019). *Marketing Research*. (13th ed). New York: John Wiley and Sons.
- Afzal, N., Hanif, A., & Rafique, M. (2022). Exploring the impact of total quality management initiatives on construction industry projects in Pakistan. *PLOS ONE*, 17(9), e0274827. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0274827>
- Ahmad, F., Hamid, N. A., Ahmad, A. N. A., Nawli, M. N. M., Rahman, N. A. A. A., & Hamid, N. A. A. (2022). The impact of TQM on business performances based on balanced scorecard approach in Malaysia SMEs. *International Journal for Quality Research*, 16(1). <https://doi.org/10.24874/IJQR16.01-16>
- Aichouni, M., Touahmia, M., Alshammari, S., Said, M. A., Aichouni, A. B. E., Almudayries, M., & Aljohani, H. (2023). An empirical study of the contribution of total quality management to occupational safety and health performance in Saudi organizations. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(2), 1495. <https://doi.org/10.3390/ijerph20021495>
- Alahakoon, A. M. S. K., Wijesinghe, M. R. P., & Premarathne, W. G. I. D. (2022). Management accounting practices: A case of total quality management (TQM) strategies and performance. *Wayamba Journal of Management*, 12(2), 1–19. <https://doi.org/10.4038/wjm.v12i2.7512>
- Albuhisi, A. M., & Abdallah, A. B. (2018). The impact of soft TQM on financial performance: The mediating roles of non-financial balanced scorecard perspectives. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 35(7), 1360–1379. <https://doi.org/10.1108/IJQRM-03-2017-0036>
- Ghassan, G., Maelah, R., Amir, A. M., & Farhan, M. F. (2019). Total quality management and the role of management accountants on organisational performance: The service sector in Malaysia. *Asian Journal of Business and Accounting*, 12(2), 147–178. <https://doi.org/10.22452/ajba.vol12no2.6>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2013). *Multivariate data analysis* (6th ed). New Jersey: Pearson Education Limited.
- Hertati, L. (2015). Total quality management as technics on strategic management accounting. *International Journal of Recent Advances in Multidisciplinary Research*, 2(11), 942–949.

- Husain, C. A. A. B. C. (2022). Implementation total quality management (TQM) to determine competitive advantage in small and medium enterprise (SME). *Journal of Management Info*, 9(1), 48–72. <https://doi.org/10.31580/jmi.v9i1.2614>
- Ishanka, S., & Gooneratne, T. (2018). Total quality management and changes in management accounting systems in a manufacturing firm: A case study. *Asia-Pacific Management Accounting Journal*, 13(1), 45–75.
- Kumar, S., & Gupta, P. (2021). Implementation of cost management initiatives through TQM in an Indian automotive industry: A case study. *International Journal of Disaster Recovery and Business Continuity*, 12(1), 25–38. <https://doi.org/10.33832/ijdrbc.2021.12.1.03>
- Lay, T. A., & Jusoh, R. (2017). Organizational capabilities, strategic management accounting and firm performance. *Jurnal Akuntansi dan Keuangan Indonesia*, 14(2), Article 6. <https://doi.org/10.21002/jaki.2017.12>
- Le, H. M., Nguyen, T. T., & Hoang, T. C. (2020). Organizational culture, management accounting information, innovation capability and firm performance. *Cogent Business & Management*, 7(1), 1857594. <https://doi.org/10.1080/23311975.2020.1857594>
- Mehralian, G., Nazari, J. A., Nooriparto, G., & Rasekh, H. R. (2017). TQM and organizational performance using the balanced scorecard approach. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 66(1), 111–125. <https://doi.org/10.1108/IJPPM-08-2015-0114>
- Ngambi, M. T., & Nkemkiafu, A. G. (2015). The impact of Total Quality Management on firm's organizational performance. *American Journal of Management*, 15(4), 69–85.
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric Theory* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Saragih, J., Tarigan, A., Pratama, I., Wardati, J., & Silalahi, E. F. (2020). The impact of total quality management, supply chain management practices and operations capability on firm performance. *Polish Journal of Management Studies*, 21(2), Article 27. <https://doi.org/10.17512/pjms.2020.21.2.27>
- Tajouri, O., & Lakhal, L. (2024). The impact of TQM practices on organizational performance and on innovation: The mediating role of organizational learning. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 41(6), 1457–1495. <https://doi.org/10.1108/IJQRM-06-2022-0188>
- Wassan, A. N., Memon, M. S., Mari, S. I., & Kalwar, M. A. (2022). Impact of total quality management (TQM) practices on sustainability and organisational performance. *Journal of Applied Research in Technology & Engineering*, 3(2), 93–102. <https://doi.org/10.4995/jarte.2022.17408>